

POSTANOWIENIE

Dnia 12 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Aleksander Stępkowski

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie z protestu wyborczego G. K.

przeciwko ważności wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
przeprowadzonych w dniu 13 października 2019 r.

przy udziale:

1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

2) Prokuratora Generalnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 12 listopada 2019 r.,

postanawia:

pozostawić protest wyborczy bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 19 października 2019 r. G. K. (dalej jako: Skarżący) wniósł protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 13 października 2019 r. Jako podstawę wniesienia protestu Skarżący powołał popełnienie przestępstwa stypizowanego w przepisie art. 248 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 1950; dalej jako: k.k.) z uwagi na przeprowadzenie „wyborów niedemokratycznych i niezgodnych konstytucyjnie z rzecząpospolitą ustrojem państwa polskiego z powodu sporządzenia listy

kandydujących z pominięciem wszystkim uprawnionych do kandydowania oraz umieszczenie na tej liście kandydatów nieuprawnionych do objęcia urzędów posłów i senatorów”. Zdaniem Skarżącego wybory do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzone w dniu 13 października 2019 r. nie były demokratyczne, gdyż nie wybrano w nich posłów i senatorów z list wszystkich obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, a ponadto na listach kandydatów na posłów i senatorów znalazły się osoby, które uprzednio sprawowały już ten urząd. Według Skarżącego świadczy to o naruszeniu demokratycznej zasady wolności i równości. Skarżący załączył do wniesionego przez siebie protestu kopię anglojęzycznego wydania „Polityki” Arystotelesa, z której, jego zdaniem, należy wyprowadzać znaczenie pojęć obywatel, demokracja i rzeczpospolita, a także metody obsadzania urzędów.

Odpowiedź na powyższy protest wnieśli Prokurator Generalny (pismo z dnia 28 października 2019 r.) oraz Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej (pismo z dnia 28 października 2019 r.). W obu przypadkach wniesiono o pozostawienie protestu wyborczego bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 101 ust. 2 Konstytucji RP, wyborcy, a także pełnomocnikowi komitetu wyborczego, przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyborów do Sejmu i Senatu na zasadach określonych w ustawie. Zasady wnoszenia protestów wyborczych określa ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 684; dalej jako: k.wyb.).

Zgodnie z przepisem art. 82 § 1 k.wyb., przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborów określonej osoby może być wniesiony protest z powodu:

- 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów, lub
- 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Zgodnie z przepisem art. 241 § 3 k.wyb., osoba składająca protest jest zobowiązana do sformułowania zarzutów oraz przedstawienia lub wskazania dowodów, na których opiera swoje zarzuty. Treść zarzutów nie może być dowolna, lecz powinna spełniać kryteria wymienione w przepisie art. 82 § 1 k.wyb. Ponadto, wnoszący protest musi wykazać wpływ wystąpienia naruszeń na wynik wyborów.

Skarżący jako podstawę wniesienia swojego protestu wskazał pierwszy z powodów, o których mowa w przepisie art. 82 § 1 k.wyb. Jego zdaniem doszło do popełnienia przestępstwa przeciwko wyborom i referendum, tj. czynu z art. 248 pkt 1 k.k. - poprzez sporządzenie listy kandydujących na posłów i senatorów, z pominięciem wszystkich uprawnionych oraz jednocześnie wpisanie na nie osób nieuprawnionych. Poza powołaniem się na fragmenty dzieła Arystotelesa „Polityka”, Skarżący nie wskazał jednak na czym polegać miałyby bezprawność sporządzania list kandydatów na posłów i senatorów w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 13 października 2019 r. Dla popełnienia zarzucanego czynu konieczne byłoby bowiem naruszenie zasad zgłaszania kandydatów na posłów (art. 204 i nast. k.wyb.) oraz na senatorów (art. 263 i nast. k.wyb.), wyrażonych w przepisach prawa powszechnie obowiązującego, do których Skarżący się w ogóle nie odniósł. Nie przedstawił on również żadnych dowodów na powyższą okoliczność. Tym samym jego protest nie spełnił wymogów wskazanych w przepisie art. 241 § 3 k.wyb.

Niezależnie od powyższego, należy również zaznaczyć, że Skarżący nie wykazał czy był osobą uprawnioną do złożenia protestu przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z przepisem art. 82 § 2 k.wyb., protest przeciwko ważności wyborów z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, o którym mowa w § 1, lub naruszenia przez właściwy organ wyborczy przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania. Skarżący nie podał tymczasem, w spisie którego z obwodów głosowania umieszczone było jego nazwisko w dniu wyborów.

Z tego względu, na podstawie przepisu art. 243 § 1 k.wyb. w zw. z art. 241 § 1 k.wyb., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

